

การทำอัตวินิบาตกรรมของตัวละครเอกหญิงในนวนิยายเรื่องตงกง (东宫) ของ เฟยหว่าซือฉุน (匪我思存)

The Female Protagonist's Suicide in Fei Wo Si Cun's Dong Gong

ศิริพร ศรีวรภานต์¹, ศศรัักษ์ เพชรเชิดชู²

Siriporn Sriwarakan¹, Sasarux Petcherdchoo²

Received: 20 September 2022

Revised: 31 October 2022

Accepted: 24 November 2022

บทคัดย่อ

ในเรื่องตงกง (东宫) ของเฟยหว่าซือฉุน (匪我思存) ผู้ประพันธ์บอกเล่าเรื่องราวของตัวละครเอกหญิงที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ในตัวบทนำเสนอไศกนาฏกรรมรักซึ่งเกิดจากการที่ตัวละครเอกชายก่อเหตุรุนแรงและอาชญากรรมกับกลุ่มชาติพันธุ์ของเธอ วัตถุประสงค์ของบทความนี้ คือ การใช้คำอธิบายด้านจิตวิทยา เช่น การสูญเสียความทรงจำและบาดแผลฝังใจจากการถูกทรยศ เพื่อประกอบการวิเคราะห์การทำอัตวินิบาตกรรมของตัวละครเอกหญิง ผลการศึกษาพบว่า ตัวละครเอกหญิงรับมือกับการสูญเสียชาติพันธุ์ด้วยการใช้ความตายเป็นทางออก โดยมีความตายในสองลักษณะ คือ ความตายในเชิงอุปลักษณ์และความตายในเชิงกายภาพ ลักษณะแรกเป็นความตายผ่านการหลงลืมด้วยการกระโดดลงสู่ 'สายธารลึมหวน' เพื่อให้สายน้ำลบเลือนความทรงจำต่อความสูญเสียและความเจ็บปวด อันจะนำไปสู่การเกิดใหม่ที่ปราศจากพันธะของกลุ่มชาติพันธุ์ อย่างไรก็ตาม ความทรงจำดังกล่าวได้หวนกลับมาหลอกหลอนตัวละครเอกหญิงอีกครั้ง เนื่องจาก ตัวละครเอกหญิงไม่อาจปฏิเสธหรือละทิ้งชาติพันธุ์ของเธอได้ การที่ตัวละครเอกหญิงจดจำความรุนแรงและความเจ็บปวดเพื่อเผยให้เห็นประเด็นความขัดแย้งระหว่างมิติของชาติพันธุ์กับความรักแบบหนุ่มสาว ทำยที่สุด ตัวละครเอกหญิงเลือกที่จะทำอัตวินิบาตกรรมอีกครั้งเพื่อแสดงการขัดขืนหรือไม่ยอมตกอยู่ภายใต้อาณัติของตัวละครเอกชายผู้บุกรุกและทำลายชาติพันธุ์ของเธอ การนำเสนอเช่นนี้เพื่อขบขันการมีตัวตนของกลุ่มชาติพันธุ์อื่น

คำสำคัญ: ตงกง, การทำอัตวินิบาตกรรมของตัวละครเอกหญิง, บาดแผลจากการถูกทรยศ, การสูญเสียชาติพันธุ์, สายธารลึมหวน

¹ รองศาสตราจารย์, ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ, คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อีเมล: Siriporn.Sr@chula.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อีเมล: Sasarux.p@chula.ac.th

¹ Associate Prof., Department of Comparative Literature, Faculty of Arts, Chulalongkorn University
Email: Siriporn.Sr@chula.ac.th

² Assistant Prof., Chinese Section / Eastern Department, Faculty of Arts, Chulalongkorn University
Email: Sasarux.p@chula.ac.th

Abstract

In Fei Wo Si Cun's *Dong Gong*, the author tells the story of the female protagonist who is from a different ethnic group. The story focuses on her love tragedy caused by the violence and crime the male protagonist commits against her ethnic group. The aim of this paper is to analyze the female protagonist's suicide by using psychological concepts such as memory loss and betrayal trauma as a means of explaining the action. It was found that the female protagonist deals with the issue of ethnic extinction by choosing death as a solution in two instances, one metaphorical, the other literal. The first is death through oblivion by jumping into the 'River of Forgetfulness' so that the river erases all her memories of loss and pain, which will lead to rebirth without racial bonds. However, such memories come back to haunt her as she cannot give up or abandon her ethnic group. Her recollection of violence and pain serves to disclose the conflict between loyalty to her ethnic group and romantic love. In the end, the female protagonist chooses suicide again to show her rebellion and refusal to fall under the mandate of the male protagonist who invaded and destroyed her ethnic group. Such presentation emphasizes the existence of other ethnic groups.

Keywords: *Dong Gong*, female protagonist's suicide, betrayal trauma, ethnic extinction, river of forgetfulness

บทนำ

นวนิยายจีนแนวย้อนยุคโบราณเรื่อง *ดงกง* (*Dong Gong*, 2005) ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยว่า *ดาหนักบุรพาหรือวังหรือที่ประทับของรัชทายาท* เป็นงานเขียนของเฟยหว่าซือฉุน (匪我思存) หรือชื่อจริงว่าอ้าย จิงจิง (艾晶晶) ในตัวบทมีการเอ่ยถึงสงครามและชัยชนะของจงหยวน (中原) ในความหมายแคบหมายถึงบริเวณมณฑลเหอหนานในปัจจุบัน ขณะที่ในความหมายกว้างหมายถึงพื้นที่ใต้แม่น้ำฮวงโห (Zhongguo Lishi Da Cidain Bianzuan Weiyuanhui, 2000, p. 445) ที่อยู่เหนือดินแดนซีอวี (西域) ในความหมายแคบหมายถึงดินแดนทางทิศตะวันตกของเมืองตุนหวงไปถึงพื้นที่ซินเจียง ความหมายกว้างหมายถึงเอเชียตะวันตกและเอเชียกลาง คาบสมุทรอินเดีย แอฟริกาเหนือและยุโรป (Zhongguo Lishi Da Cidain Bianzuan Weiyuanhui, 2000, p. 971)

ในตัวอย่างทกล่าวว่า “เดือนเจ็ดองค์ชายรัชทายาทเจิ้งอันบุกซีอวี [...] โจมตีทุเจวีย (突厥) [เป็นชื่อของชาติพันธุ์โบราณและเป็นชาติพันธุ์เร่ร่อนในแถบเทือกเขาอัลไตตั้งแต่ศตวรรษที่ 6 (Zhongguo Lishi Da Cidain Bianzuan Weiyuanhui, 2000, p. 2305) ด้วยทัพใหญ่สี่แสนนาย ฉานอวีเถี่ยวเอ๋อร์ก่อตาหรือต้าฉานอวี (大单于) หรือผู้ปกครองทุเจวียดูร้ายไม่ยอมแพ้ จบชีวิตท่ามกลางสงครามวุ่นวาย ชาติพันธุ์ทุเจวียสองแสนกว่าคนถูกสังหาร จบสิ้นชาติพันธุ์” (แปลโดยผู้วิจัย) [七月，太子承鄯亲入西域，[...]，以四十万大军袭突厥，突厥铁尔格达单于凶悍不降。死于乱军。突厥族被屠二十余万。族灭。(Fei Wo Si Cun, 2017, p. 235)] ทั้งที่ผู้นำเผ่าทุเจวียต้องการปกป้องและรักษาดินแดนของตน ทว่าในบันทึกดังกล่าวมีการนำเสนอให้เห็นมุมมองของฝ่ายจงหยวนที่มองเขาเป็นผู้ที่กระทำความผิดและไม่สยบยอมต่ออำนาจของจงหยวน

ในบันทึกยังแสดงให้เห็นว่าการสู้รบนี้เข้า
ทำนอง ‘น่าน้อยยอมแพ้ไฟ’ ซึ่งเผยให้เห็นความ
สัมพันธ์เชิงอำนาจที่เหนือกว่าของฝ่าย จงหยวน
ในการสถาปนาอำนาจและยึดครองดินแดนชื่อวี
สอดคล้องกับชื่อของผู้นำทัพ หลี่เจิงอิ่น (李承鄞)
ผู้เป็นตัวละครเอกชาย คำว่า ‘เจิง’ (承) แปลว่า
สืบทอด ขณะที่คำว่า ‘อิ่น’ (鄞) แปลว่าขอบเขต
อาณาเขต ในที่นี้ชื่อของเขาสื่อนัยถึงการสืบทอด
อาณาเขตที่บิดาหามาให้ ขณะเดียวกันในยุคนั้น
นั้นการขยายดินแดนถือเป็นการสร้างผลงานใน
การได้รับการยอมรับให้ขึ้นตำแหน่งฮ่องเต้ ดังนั้น
แผนการยึดครองชื่อวีจึงเป็นไปตามพระประสงค์
ของฮ่องเต้ผู้เป็นบิดาของหลี่เจิงอิ่น

เสี่ยวเฟิง (小枫) ผู้เป็นตัวละครเอกหญิง
ในฐานะองค์หญิงเก่าแห่งแคว้นซีเหลียง (西凉)
หรือองค์หญิงน้อยแห่งทูเจวี่บรรยายภูมิหลัง
ของดินแดนชื่อวีไว้ในตัวบทว่า “...จนเมื่อร้อยปี
ก่อนมีฉานอวี่ผู้หนึ่งสามารถรวบรวมแต่ละเผ่าใน
ชื่อวี สดุดีสร้างนคราโดยเจ้าผู้ปกครองอันยิ่งใหญ่
เริ่มต้นเรียกว่าแผ่นดินซีเหลียง” (แปลโดย
ผู้วิจัย) [... 直到百年前出了一个单于，纵横捭阖
西域各部，最后筑起这宏大的王城，始称西凉国。
(Fei Wo Si Cun, 2017, p. 193)] ต่อมา “...เมื่อ
ค่อยๆ เจริญรุ่งเรืองขึ้น” (แปลโดยผู้วิจัย) [...城池
渐渐繁华，... (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 223)]
นั่นจึงเป็นภัยต่อจงหยวน แต่ในขณะเดียวกัน
ชื่อวีเป็นเส้นทางสายไหมซึ่งเป็นเส้นทางการค้า
สายสำคัญที่สามารถนำพาพ่อค้าวานิชของจง
หยวนไปยังพื้นที่ฝั่งตะวันตก ดังนั้นจึงเป็นแผ่น
ดินที่จงหยวนควรขยายอาณาเขต ผู้ประพันธ์
ตงกงหยิบยกเหตุการณ์เกี่ยวกับการขยายดินแดน
ไปยังชื่อวีในสมัยราชวงศ์ถังมาสร้างเป็นความ
ขัดแย้งหลักที่ทำให้เกิดโศกนาฏกรรมแห่ง
ความรักระหว่างหลี่เจิงอิ่นกับเสี่ยวเฟิง

ดังที่กล่าวมาข้างต้น ฮ่องเต้แห่งจงหยวน
จึงเลือกที่จะลงมือจัดการก่อนที่ฝ่ายตรงข้ามจะตั้ง
รากฐานมั่นคง โดยเริ่มจากการกำจัดเผ่าทูเจวี่
เพราะเป็นชาติพันธุ์ที่เริ่มมั่นคงเข้มแข็งขึ้น และ
มีอาณาเขตครอบคลุมพื้นที่ทะเลทรายทางเหนือ
จรดชายฝั่งทะเลตะวันออก หลังจากนั้นฮ่องเต้ก็
เชื่อมสัมพันธ์ไมตรีกับบิดาของเสี่ยวเฟิงผ่านการ
แต่งงานและแต่งตั้งเขาเป็นตั้งซีเค่อหาน [เค่อหาน
(可汗) เป็นคำเรียกขานเจ้าผู้ปกครองชาติพันธุ์
เร่ร่อนทางตอนเหนือของจีน (Zhongguo Lishi Da
Cidain Bianzuan Weiyuanhui, 2000, p. 643)
คนไทยมักจะคุ้นเคยกับคำว่า ท่านข่าน ส่วนคำว่า
ตั้งซี (定西) หมายถึงดินแดนตะวันตกที่สงบสุข]
ขณะที่เสี่ยวเฟิงได้รับการแต่งตั้งเป็นพระชายา
รัชทายาทหรือหลี่เจิงอิ่น การแต่งงานนี้ลงเอยด้วย
โศกนาฏกรรมของเสี่ยวเฟิง อันเป็นผลมาจากการ
ฆ่าล้างชาวทูเจวี่ ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ทางด้าน
รอบคหวังฝั่งมารดาของเสี่ยวเฟิง

สืบเนื่องจากภาวะบ้านแตกสาแหรก
ขาดและการถูกชายคนรักหลอกกลวงกลายเป็น
บาดแผลฝังใจ ในที่นี้ผู้วิจัยนำมาใช้จากคำใน
ภาษาอังกฤษ trauma ในงานของซิกมันด์ ฟรอยด์
(Sigmund Freud) ระบุว่า บาดแผลฝังใจหมายถึง
บาดแผลที่ไม่ได้ปรากฏตามร่างกายเท่านั้น ทั้งยังมี
ผลต่อจิตใจด้วย (Caruth, 2021, p. 3) จากการ
ถูกทรยศที่รุนแรงที่สุดสำหรับเสี่ยวเฟิง ยังผลให้
เธอเลือกความตายเป็นทางออก ผู้วิจัยเสนอว่า
ใน ตัวบทมีการนำเสนอความตายในสองลักษณะ
คือ ความตายในฐานะความเปรียบเชิงอุปลักษณ์
และความตายเชิงกายภาพ ตามความหมายแรก
นั้นเสี่ยวเฟิงมิได้เสียชีวิต แต่เธอไม่ต้องการจดจำ
เหตุการณ์นองเลือดดังกล่าว เธอจึงเลือกที่จะ
กระโดดลงสู่ ‘สายธารลึมหลื่น’ (忘川) ในตำนาน
และเทพนิยายจีนนั้นหมายถึงแม่น้ำที่ดวงวิญญาณ
จะไปเกิดใหม่ต้องมาตักน้ำจากยายเมิ่งที่สะพาน

ข้ามแม่น้ำนี้ แล้วดวงวิญญาณนั้นก็จะมีเสียงเสียง
เรื่องราวที่ผ่านมาทั้งหมด (白建忠, 2011)] เสี่ยว
เฟิงเชื่อตามตำนานที่เล่าว่า “...ขอเพียงโดดลงไป
ใน ‘สายธารลี้มน้ำ’ ก็จะลืมเรื่องราวกลัดกลุ้มใจ
ทั้งหมดบนโลกมนุษย์ เปลี่ยนเป็นคนใหม่ มีชีวิต
ใหม่อีกครั้ง” (แปลโดยผู้วิจัย) [...只要跳进忘川之
中, 便会忘记人世间的一切烦恼, 脱胎换骨, 重新
做人。 (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 250)] ด้วย
เหตุนี้ เสี่ยวเฟิงจึงคาดหวังว่าสายน้ำแห่งนี้จะช่วย
ลบเลือนเหตุการณ์ที่ซื่อวีได้ และกลายเป็นคนใหม่
ที่ปราศจากพันธะของชาติพันธุ์

อย่างไรก็ตาม เสี่ยวเฟิงสามารถฝังกลบ
ภาพซากศพของญาติพี่น้องร่วมชาติพันธุ์ได้ระยะ
เวลาหนึ่งเท่านั้น ความทรงจำนี้ได้หวนกลับมา
หลอกหลอนเธออีกครั้ง เนื่องจากเสี่ยวเฟิงไม่อาจ
ปฏิเสธหรือละทิ้งชาติพันธุ์ของเธอได้ การนำ
เสนอเช่นนี้เพื่อแสดงให้เห็นปมความขัดแย้งของ
เสี่ยวเฟิงที่ต้องตัดสินใจเลือกกระหว่างมิติของ
ชาติพันธุ์กับความรักของหนุ่มสาว ท้ายที่สุด
เสี่ยวเฟิงเลือกที่จะยึดโยงกับชาติพันธุ์ของเธอ
ผ่านการทำอัตวินิบาตกรรม เพื่อแสดงการขัดขืน
หรือการไม่ตกอยู่ใต้อาณัติของหลี่เจิงอันซึ่งบุกรุก
และฆ่าล้างกลุ่มชาติพันธุ์ของเธอ การนำเสนอ
เช่นนี้เพื่อแสดงการมีตัวตนของชาติพันธุ์อื่นใน
ซื่อวี

ในนวนิยายเรื่องนี้เป็นโศกนาฏกรรมรัก
ที่ดูเหมือนจะเป็นเรื่องอ่านเล่นเพื่อความบันเทิง
เท่านั้น แต่แท้จริงแล้ว มีการผูกเรื่องได้อย่าง
น่าสนใจผ่านการใช้รูปแบบของนวนิยายจีนแนว
ย้อนยุคโบราณซึ่งมีการเชื่อมโยงถึงการขยายดิน
แดนของฝ่ายจางหยวน การนำเสนอความปราชัย
ของกลุ่มชาติพันธุ์ในซื่อวี และความรักที่เป็นไป
ไม่ได้ระหว่างเสี่ยวเฟิงกับหลี่เจิงอัน ผู้ประพันธ์นำ
เสนอความรักและความตายระหว่างพวกเขาทั้งคู่
ผ่านสายตาของเสี่ยวเฟิง เป็นการบอกเล่า

ความเจ็บปวดของเธอที่ต้องเลือกความตายเป็น
ทางออก ซึ่งเป็นประเด็นที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำ
ความรู้ทางด้านจิตวิทยามาประกอบการศึกษา
ทำให้งานชิ้นนี้เป็นแนวทางของวรรณกรรมเรื่อง
อื่นๆ ในการวิเคราะห์ตัวละครโดยใช้แนวคิด
จิตวิทยา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การนำคำอธิบายด้านจิตวิทยา เช่น การ
สูญเสียความทรงจำและบาดแผลฝังใจจากการถูก
ทรยศ เพื่อประกอบการวิเคราะห์แรงจูงใจในการ
ทำอัตวินิบาตกรรมของตัวละครเอกหญิง

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและ กรอบแนวคิดการวิจัย

ในบทความของไป๋ ฮุยอัน (Bai Huiyin, 2019) นักวิชาการสาขาวรรณคดีจากมหาวิทยา
ลัยเหอหนาน เอย่ถึงความรักอันน่าสลดใจของ ตัว
ละครเอกทั้งสองในดงกงว่า ‘รักกันแต่ไม่อาจรับรู้
เผ่าหนึ่งมองหาแต่มีอาจได้ซิดไกล่’ ไป๋ ฮุยอันเห็น
ว่าเสี่ยวเฟิงมีจิตใจงดงามบริสุทธิ์ เรียบง่าย และ
รักความยุติธรรม ชีวิตที่ดูเหมือนไร้พินนาการ
รักอิสระ แต่เธอก็มีความเหงาและไร้ที่พึ่ง ส่วน
หลี่เจิงอันมีใบหน้างามเหมือนหยก สง่างาม และ
ต้องการอำนาจจึงปราบซื่อวีเพื่อความเป็นใหญ่
เขาไม่รู้สึกลึกซึ้งที่จะต้องหลอกเสี่ยวเฟิงและทำลาย
แผ่นดินเกิดของเธอ แม้ว่าเขามีความโหดเหี้ยม
แต่ก็มีความรักให้กับเธอ และกระโดด ‘สายธาร
ลี้มน้ำ’ พร้อมกับเธอ ทำให้ผู้อ่านได้เห็นความ
รักของหลี่เจิงอันที่มีต่อเสี่ยวเฟิง

เมื่อเสี่ยวเฟิงจำเหตุการณ์นองเลือดได้
เธอนึกถึงความแค้นราวทะเลโลหิตที่สลับลึกฝังใจ
ไป๋ ฮุยอันสรุปว่าการที่เสี่ยวเฟิงทำร้ายตนเอง
เป็นตอนจบที่มีเหตุผล เพื่อทิ้งให้อ่องเต๋ในอนาคต
อย่างหลี่เจิงอันนั่งบนบัลลังก์อย่างเดียวตาย นั้น
เป็นการแก้แค้นเขาอย่างเจ็บลึกที่สุด (pp. 48-52)

ขณะที่ในงานของไป๋ ฮู่ยี่อันมุ่งเน้นการพรรณนาความคิดและอารมณ์ของเสี่ยวเฟิง ส่วนผู้วิจัยเติมช่องว่างในงานวิจัยชิ้นนี้ด้วยการศึกษาการทำอัตวินิบาตกรรมของเสี่ยวเฟิง โดยนำแนวคิดทางจิตวิทยามาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับความทรงจำที่มีต่อโศกนาฏกรรมของการทำลายชาติพันธุ์ทู่เจี๋ยอันจะกล่าวถึงต่อไปในหัวข้อผลการวิจัย

อนึ่ง เรื่องของกรอบแนวคิดการวิจัย ผู้วิจัยขอหยิบยกความรู้บางส่วนเกี่ยวกับการทำงานของสมองและกลไกทางจิตในการอธิบายประเด็นการหลงลืมความทรงจำของเสี่ยวเฟิงต่อโศกนาฏกรรมนองเลือดในซีอวี๋ สืบเนื่องจากการที่สมองสามารถซ่อนความทรงจำที่ปวดร้าว ในระยะสั้นอาจช่วยปกป้องคนคนนั้นเมื่อความเจ็บปวดทางอารมณ์อันเกิดจากการระลึกถึงเหตุการณ์ดังกล่าวยังคงรุนแรงอยู่ (Northwestern Medicine, 2022a) หรือกล่าวได้ว่าเวลาที่สมองเก็บกดอารมณ์ไว้ ถ้าในระยะสั้น ตอนที่เหตุการณ์ยังคงสดๆ ร้อนๆ และนึกถึงทีไรก็รู้สึกเจ็บปวดมาก อาจจะเป็นการช่วยปกป้องเราได้ แต่ในระยะยาวก็อาจทำให้เกิดโรคต่างๆ ตามมา เช่น ซึมเศร้า วิตกกังวล เป็นต้น

ในที่นี่ “การสูญเสียความทรงจำ (การหลงลืม) มิใช่อาการความจำเสื่อมแบบปกติ คุณอาจจะไม่สามารถจดจำเหตุการณ์ใหม่ต่างๆ หรืออาจจะลืมถึงถึงความทรงจำในอดีตเพียงหนึ่งเรื่อง หรือหลายเรื่อง หรือทั้งสองกรณี การสูญเสียความทรงจำอาจจะเกิดขึ้นในระยะเวลาอันสั้นและสามารถฟื้นคืนกลับมาได้...หรืออาจจะไม่ได้หายไปไหน และขึ้นอยู่กับสาเหตุ หรือมันอาจจะแยลงเมื่อเวลาผ่านไป ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับว่าเกิดจากสาเหตุใด (National Library of Medicine, 2022b) อันสื่อนัยว่าอาจไม่หาย แต่มันยังแยลงด้วย ขณะเดียวกัน การสูญเสียความทรงจำจะเกิดขึ้นเมื่อจิตใจประสบปัญหา ตัวอย่างเช่น หลังจากการเผชิญกับ

เหตุการณ์ตึงเครียดหรือมีบาดแผลในจิตใจที่เป็นเรื่องใหญ่ (National Library of Medicine, 2022b) ในที่นี้ผู้วิจัยเห็นว่าคำอธิบายข้างต้นสามารถนำมาประกอบการอธิบายภาวะความจำเสื่อมชั่วคราวของเสี่ยวเฟิง

เมื่อกล่าวถึงการทำงานของระบบสมอง กลไกทางจิตเองก็มีการตอบสนองต่อความเจ็บปวด ผู้วิจัยขอเสนอแนวคิดเรื่อง ‘บาดแผลฝังใจจากการถูกทรยศ’ (betrayal trauma) ของ เจนนีเฟรย์ด (Jennifer Freyd) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ที่อธิบายว่า “บาดแผลฝังใจจากการถูกทรยศชี้ให้เห็นว่าภาวะความจำบกพร่องอันเนื่องจากการกระทบกระเทือนทางอารมณ์อย่างรุนแรง เป็นปฏิกิริยาตอบสนองต่อการถูกทารุณในวัยเด็ก เมื่อผู้ปกครองหรือผู้มีอำนาจจะเมิดจริยธรรมขั้นพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ หย่ออาจจำเป็นต้องคงไว้ซึ่งภาวะของการไม่รับรู้บาดแผล มิใช่เพื่อลดทอนความเจ็บปวด แต่เพื่อให้มีชีวิตรอดต่อไปได้ (Freyd, 2010, p. 1) แม้ว่าแนวคิดของเฟรย์ดใช้อธิบายบาดแผลฝังใจในวัยเด็ก แต่ถึงกระนั้นผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำความคิดข้างต้นมาใช้ในการวิเคราะห์บาดแผลฝังใจของเสี่ยวเฟิงอันเกิดจากการถูกหลอ่ลึงอินทรยศหักหลัง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (documentary research) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ การค้นคว้างานวิจัยและระเบียบวิธีที่เกี่ยวข้อง การศึกษาและวิเคราะห์นวนิยายเรื่องตงกง รวมทั้งการนำเสนอการวิเคราะห์และผลการศึกษาในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

เสี่ยวเฟิงประสบกับโศกนาฏกรรมการทำลายชาติพันธุ์และบาดแผลจากการถูกทรยศ

ซึ่งส่งผลให้เธอเลือกความตายเป็นทางออก ความตายในที่นี้มีสองลักษณะ ได้แก่ความตายที่เป็นความเปรียบเชิงอุปลักษณ์เพื่อลบเลือนความทรงจำที่เจ็บปวด และความตายในเชิงกายภาพเพื่อแสดงการขัดขืนและการมีตัวตนของกลุ่มชาติพันธุ์

1. ตัวละครเอกหญิงผู้เป็นประจักษ์พยานในเหตุการณ์ฆ่าล้างกลุ่มชาติพันธุ์

หลี่เจิงอิ่นพิสูจน์ความสามารถของเขาด้วยการก่อสงครามเพื่อยึดครองดินแดนชื่อวิกลยุทธ์การรบของเขาเริ่มจากการปลอมตัวเป็นพ่อค้าใบชาที่ชื่อ ‘กู่ฮูลาง’ (顾五郎) เขาปิดบังตัวตนที่แท้จริง โดยเลือกใช้สกุล ‘กู่’ ของมารดาแทนสกุลของบิดา ส่วนชื่อของเขา ‘อู่หลาง’ หมายถึงลูกชายคนที่ห้าซึ่งสื่อถึงตัวเขาเอง ความสำเร็จในการอำพรางตัวตนของเขาสื่อถึงความสำเร็จเชิงสาขของผู้นำและกลุ่มชาติพันธุ์ทู่เจี๋ย พวกเขาไม่รู้ไม่เท่าทันเกมการเมืองของฝ่ายจงหยวน จนนำไปสู่การถูกทำลายชาติพันธุ์ อันเป็นชะตากรรมจากการมองคนที่ผิดพลาด ทั้งที่พวกเขาเปิดกว้างและไม่กีดกันคนต่างชาติพันธุ์

หลี่เจิงอิ่นปรับตัวได้กลมกลืนกับชาติพันธุ์กลุ่มนี้ ส่งผลให้ทั้งผู้นำและคนอื่น ๆ รักและเชื่อใจเขา รวมทั้งเปิดรับหลี่เจิงอิ่นให้เป็นส่วนหนึ่งของพวกเขาผ่านงานวิวาท์ เนื่องจากหลี่เจิงอิ่นสามารถทำตามเงื่อนไขในการสมรสกับเสี่ยวเฟิงได้สำเร็จลุล่วง ด้วยการฆ่าสุนัขป่านัยน์ตาขาวซึ่งเป็นการเกริ่นการถึงการทำลายชาติพันธุ์ทู่เจี๋ย ขณะที่ชาวทู่เจี๋ยมองข้ามการยึดโยงกับชาติพันธุ์ของตน หรือการไม่แบ่งเขาแบ่งเรากับคนจากสังคมอื่น อย่างไรก็ตาม การเปิดบ้านต้อนรับหลี่เจิงอิ่นกลับเอื้อให้เขาสามารถบรรลุแผนการ ‘ซ่อนดาบในรอยยิ้ม’ และนำพากลุ่มชาติพันธุ์ทู่เจี๋ยให้ตกลงไปในหลุมพรางของเขา

เมื่อความรักและการแต่งงานข้ามชาติพันธุ์เป็นเพียงกลลวงของฝ่ายจงหยวน ยัง

ผลให้เสี่ยวเฟิงผู้กำลังจะเป็นเจ้าสาวที่มีความสุขต้องกลายเป็นประจักษ์พยานและผู้รอดชีวิตจากเหตุการณ์ฆ่าล้างชาติพันธุ์ “...นั่นเป็นฉากรองสังหารหมู่ที่น่ากลัวเพียงใด เข้ากับ อาตุ้เหมือนหนีมาจากสมรภูมิต่อสู้... (แปลโดยผู้วิจัย) [...那是怎么样一场屠杀, 我和阿渡几乎是从修罗场中逃了出来, ... (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 238)] เสี่ยวเฟิงนึกเปรียบเทียบทหารจงหยวนเป็นอสูรร้ายหรือปีศาจร้ายที่คร่าชีวิตชาติพันธุ์ทู่เจี๋ย เนื่องจากการทำลายชาติพันธุ์ เป็นการกระทำของผู้ที่ปราศจากความเป็นมนุษย์ ขณะเดียวกัน ฝ่ายของจงหยวนเองก็ได้เคารพความเป็นมนุษย์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในข้อวิัจก่สงครามครั้งนี้

ในดวบทใช้รูปแบบของนวนิยายแนวย้อนยุคโบราณเพื่อแสดงให้เห็นความโหดเหี้ยมอำมหิตของฝ่ายจงหยวนในการรุกรานและชนฆ่าชาติพันธุ์อื่น แตกต่างจากงานเขียนหรือเรื่องเล่าก่อนหน้านี้ที่รู้จักกันในหมู่นักอ่านชาวไทย เช่น มังกรหยก ของกิมย้ง เรื่องเล่าเกี่ยวกับขุนศึกตระกูลหยางที่มักจะให้ภาพชาติพันธุ์อื่นในฐานะตัวร้าย หรือผู้คุกคามความสุขสงบของจงหยวน ในตงกงมีการนำเสนอภาพจงหยวนในฐานะผู้ก่อสงคราม เพื่อเผยให้เห็นว่าในความเป็นมนุษย์นั้นทั้งชาวจงหยวนและชาวชาติพันธุ์ไม่มีผู้ใดที่บริสุทธิ์ปราศจากมลทิน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับผู้ประพันธ์ที่ต้องการนำเสนอภาพชาวจงหยวนหรือชาติพันธุ์อื่นให้เป็นภาพลักษณ์เหมารวมในเชิงบวกหรือลบ หรือจะเป็นการให้ภาพที่มีความซับซ้อนมากกว่า เป็นเพียงการแบ่งคู่ขัดแย้งตรงข้าม กระนั้นก็ตาม สาระสาระประการหนึ่งจากตงกง คือ ดินแดนจีนที่กว้างใหญ่ไพศาลในวันนี้ล้วนแลงมาด้วยชีวิตและเลือดเนื้อของผู้คนทั้งในจงหยวนและข้อวิ

สงครามนำพาความสูญเสียและความเจ็บปวดให้กับผู้ปราชัย ทว่าสงครามครั้งนี้มิใช่การสู้รบระหว่างคนต่างชาติพันธุ์เท่านั้น ผู้ก่อสงคราม

มิใช่ผู้บุกรุกที่เป็นคนแปลกหน้าแต่เป็นคู่ครองของเธอ และทั้งคู่ก็เข้าพิธีแต่งงานกันแล้ว ส่งผลให้เสี่ยวเฟิงรู้สึกผิดต่อชาวตูเจวีย “ข้าทำผิดต่อชาวตูเจวียทุกคน พวกเขาล้วนเป็นญาติสนิทข้า แต่ข้ากลับนำการสังหารหมู่ที่ไร้ซึ่งความปราณีมาสู่พวกเขา” (แปลโดยผู้วิจัย) [我对不住所有突厥人，他们都是我的亲人，我却为他们引来了无谓的杀戮。(Fei Wo Si Cun, 2017, p. 242)] ความรู้สึกผิดจะมีความรุนแรงมากเป็นพิเศษเมื่อผู้รอดชีวิตอยู่ในฐานะประจักษ์พยานในเหตุการณ์นองเลือดนั้น (Herman, 2015, p. 54) “...โลหิตคนสองแสนคนนองทั่วทุ่งหญ้า...” (แปลโดยผู้วิจัย) [...，二十万人的血滴满了整个草原，... (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 238)] เสี่ยวเฟิงถูกหลอกหลอนจากภาพซากศพที่เธอไม่สามารถช่วยชีวิตพวกเขาได้ และคิดว่าเธอต้องรับผิดชอบต่อความสูญเสียที่เกิดขึ้น ความรู้สึกผิดเป็นการแสดงออกรูปแบบหนึ่งของผู้รอดชีวิตในการลงโทษตัวเอง (Herman, 2015, p. 54)

นอกจากความรู้สึกผิดแล้ว เสี่ยวเฟิงยังรำพันว่า “...บนโลกนี้ยังมีผู้ใดโง่งมกว่าข้าอีกหรือ...” (แปลโดยผู้วิจัย) [...，这世上还有谁会比我更傻？(Fei Wo Si Cun, 2017, p. 238)] เพราะ เสี่ยวเฟิงรักเขาจนเธอไม่รู้สึกลัวอันตรายหรือสงสัยเจตนาแอบแฝงของเขา สอดคล้องกับวลีที่กล่าวว่า ‘ความรักทำให้คนตาบอด’ ด้วยเหตุนี้เสี่ยวเฟิงจึงต้องเผชิญกับความรู้สึกเจ็บปวดอย่างแสนสาหัส โดยเฉพาะการถูกทรยศหักหลังจากชายที่เธอรักและเชื่อใจ จนก่อเกิดเป็น‘บาดแผลฝังใจจากการถูกทรยศ’ (Freyd, 2010, p. 1) การผลิตซ้ำภาพเสี่ยวเฟิงที่ไร้เดียงสาผู้ตกเป็นเหยื่อบริสุทธิ์ เพื่อขับเน้นภาพที่มีลักษณะเป็นคู่ชีวิตข้ามกับ หลี่เจิงอิ่นผู้เป็นทรราชที่ให้ความสำคัญกับการแสวงหาอำนาจโดยมองข้ามคุณค่าชีวิตของผู้อื่น หลี่เจิงอิ่นเล่นกับความรู้สึกของเสี่ยวเฟิง

เขากำหนดให้เธอเป็นเพียงหมากในเกมแย่งชิงดินแดนซีอวี่ อย่างไรก็ตาม ยังมีเรื่องหนึ่งที่ยอยู่นอกเหนือจากการคาดการณ์ของเขา นั่นคือการทำเขาเองก็ตกหลุมรักเสี่ยวเฟิง

ผู้ประพันธ์ใช้วิกฤติความเป็นความตายของเสี่ยวเฟิงในการเผยให้เห็นความเป็นมนุษย์ของหลี่เจิงอิ่น เขามีโชคจนไร้ความรู้สึกและมีความรักให้กับเธอ เมื่อเธอกระโดดลง ‘สายธารลึมเลื่อน’ หลี่เจิงอิ่นรีบถลาเข้ามาเพื่อจะคว้าตัวเธอ โดยใช้สายคาดเอวมารัดตัวเธอไว้ ทว่าเสี่ยวเฟิง “...ตัดสายคาดเอวเส้นนั้นขาด...ในที่สุดข้าก็เห็นสีหน้าของเขากระຈ้างชัด ถึงกับเต็มไปด้วยความปวดร้าวอย่างที่สุด...” (แปลโดยผู้วิจัย) [...割断那腰带，...我终于看清他脸上的神色，竟然是痛楚万分... (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 251)] จากนั้นเขาจึงรีบกระโดดตามลงมาเพื่อโอบเธอไว้ “...เขาโอบกอดข้าหมุนวนท่ามกลางสายลม...แต่พวกเราร่วงหล่นเร็วมาก [...] ในแวตานั้นเรามีเพียงข้า [...] เขาพูดภาษาจงหยวนประโยคหนึ่ง...” (แปลโดยผู้วิจัย) [...他抱着我在风中旋转...可是我们落实太快[...]那眼底只有我 [...] 他说了一句中原话，... (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 252)] ภายหลังเมื่อเสี่ยวเฟิงเข้าใจภาษาจงหยวน เธอจึงรู้ว่าประโยคนั้นหมายความว่า “ข้าจะลืมนไปพร้อมกับเจ้า” (แปลโดยผู้วิจัย) [“我和你一起 忘。”(Fei Wo Si Cun, 2017, p. 311)] หลี่เจิงอิ่นรักเสี่ยวเฟิงมากกว่าชีวิตและอำนาจของเขา แต่ความรักของเขาไม่อาจสมหวัง การทำลายชาติพันธุ์อื่นย่อมส่งผลให้หลี่เจิงอิ่นต้องประสบกับการพลัดพรากด้วยเช่นกัน

2. ความตายเชิงอุปลักษณ์เพื่อการลบเลือนความทรงจำที่เจ็บปวด

การล่มสลายของชาติพันธุ์ตูเจวียยังผลให้เสี่ยวเฟิงเลือกความตายด้วยการกระโดดลงสู่ ‘สายธารลึมเลื่อน’ เนื่องจากเสี่ยวเฟิงเชื่อตาม

ตำนานของสายน้ำแห่งนี้ซึ่งเล่ากันว่ามียลวิเศษในการลบเลือนความทรงจำที่มีแต่ความทุกข์โศกได้ ความตายในครั้งนี้จึงมิใช่ความตายในเชิงกายภาพ หากเป็นหนทางที่จะช่วยให้เธอได้หลีกเลี่ยงจากความทรงจำที่เจ็บปวด เมื่อเธอฟื้นตื่นขึ้นมาอีกครั้ง เธอจะได้กลายเป็นคนใหม่ซึ่งปราศจากความทรงจำต่อเหตุการณ์นองเลือดและมีชีวิตใหม่ที่ปราศจากพันธะของชาติพันธุ์

เมื่อเสี้ยวเฟิงฟื้นขึ้นมา เธออยู่ในภาวะไร้ความทรงจำต่อโศกนาฏกรรมครั้งนั้น และรับรู้เพียงว่าเธอเป็นองค์หญิงเก่าแห่งซีเหลียงผู้เป็นตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งมีหน้าที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสองดินแดนผ่านการแต่งงาน เป็นการสร้างตัวตนใหม่ในฐานะผู้เสียสละตนเองเพื่อมาตุภูมิโดยปราศจากเหตุการณ์นองเลือด การนำเสนอเช่นนี้เผยให้เห็นความปรารถนาของเสี้ยวเฟิงที่ต้องการตัดขาดหรือละทิ้งเหตุการณ์ดังกล่าว เพราะเสี้ยวเฟิงไม่อาจปฏิเสธความรักของเธอที่มีต่อหลี่เจิงอิ่น ทั้งที่เขาลายชาติพันธุ์ของเธอ แต่เมื่อเกิดความขัดแย้งระหว่างความรักแบบหนุ่มสาวกับความรักต่อชาติพันธุ์ซึ่งเธอต้องตัดสินใจเลือก เสี้ยวเฟิงหาทางออกด้วยการใช้ ‘สายธารลี้มน้ำ’ เพื่อเป็นหนทางในการไขว่คว้าความรักในมิติของปัจเจกบุคคล ขณะเดียวกัน เป็นพื้นที่ในการชุกซ่อนพันธะที่มีต่อชาติพันธุ์ของเธอผ่านการหลงลืมหรือการสูญเสียความทรงจำ

ในที่นี้ผู้ประพันธ์นำเสนอให้เสี้ยวเฟิงมีอาการความจำเสื่อมเฉพาะเหตุการณ์นองเลือดที่ชื่อวี การที่เสี้ยวเฟิงอยู่ในภาวะหลงลืมโศกนาฏกรรมดังกล่าว นั้นมิใช่เพราะตำนาน ‘สายธารลี้มน้ำ’ หากเป็นเพราะการทำงานกลไกทางจิต สอดคล้องกับความเห็นของเฟรย์ดที่เสนอว่า ‘บาดแผลฝังใจจากการถูกทรยศ’ เกิดขึ้นเมื่อความไว้วางใจของเสี้ยวเฟิงที่มีต่อหลี่เจิงอิ่นในการคาดหวังให้เขาปกป้องและดูแลเธอ แต่เขา

กลับทำร้ายเธอกับครอบครัวของเธอแทนซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนจิตใจอย่างรุนแรง (Freyd, 2010, p. 1) จนเกิดภาวะความทรงจำบางส่วนหายไป นอกเหนือจากคำอธิบายด้านกลไกการทำงานของจิต ยังมีคำอธิบายของการทำงานในระบบสมองด้วย

เสี้ยวเฟิงประสบอุบัติเหตุตกจากที่สูงเมื่อสมองของเธอเผชิญกับการถูกกระทบกระเทือน ก็อาจส่งผลให้การทำงานของสมองมีความผิดปกติไป เนื่องจากสมองของคนเราสามารถซ่อนความทรงจำที่ปวดร้าวในระยะสั้น อาจช่วยปกป้องคนคนนั้นเมื่อความเจ็บปวดทางอารมณ์อันเกิดจากการระลึกถึงเหตุการณ์ดังกล่าวยังคงรุนแรงอยู่ (Northwestern Medicine, 2022a) ภาวะบ้านแตกสาแหรกขาดและทุ่งหญ้าที่นองไปด้วยเลือดเป็นบาดแผลฝังใจซึ่งรุนแรงที่สุดซึ่งกระทบใจเสี้ยวเฟิงอย่างรุนแรง ส่งผลให้เธอปฏิเสธการรับรู้ความจริงอันโหดร้าย และต้องการฝังกลบกองเลือดและซากศพให้หายไปจากความทรงจำ ทว่าความทรงจำนั้นไม่ได้หายไปไหน เพียงแต่รอวันที่จะฟื้นคืนหากมีปัจจัยบางอย่างไปกระตุ้นเตือน

ในช่วงเวลาที่เสี้ยวเฟิงหลงลืมเหตุการณ์ครั้งนั้น เสี้ยวเฟิงมักจะฝันถึงวีรบุรุษที่โศกลงมาช่วยเธอในชั่วขณะที่เธอพลัดตกลงไปในเหวลึก “...เขาโอบกอดข้า หมุนตัวกลางสายลมยามค่ำคืน... หมุนตัว...หมุนตัวอย่างช้าๆ...ดวงดาวเต็มผืนฟ้า ร่วงหล่นลงมาราวหยาดฝน...” (แปลโดยผู้วิจัย) [...他抱着我在夜风中旋转...旋转...慢慢地旋转.....漫天的星辰如雨点般落下来... (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 59)] เสี้ยวเฟิงฝันเช่นนั้นบ่อยครั้งไม่ถ้วน แต่เธอก็ไม่เคยเห็นผู้ที่ช่วยชีวิตเธอไว้ “...ทุกครั้งที่ย้ำฝันเช่นนั้น ข้ามักจะพยายามมองใบหน้าเขาให้กระจ่าง แต่ไม่เคยสำเร็จแม้สักครั้งเดียว...” (แปลโดยผู้วิจัย) [...每当我做这样的梦时, 我总想努力

看清他的脸，但一次也没有成功过，... (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 59)] แต่ถึงกระนั้นก็ตาม เธอกลับรู้สึกไวใจเขา เธอรำพึงว่า “...ยามถูกเขาโอบไว้ในอ้อมกอด ก็คือคนผู้นี้...ข้ารู้ว่าเขาคือคนที่ซำรักอย่างที่สุด เขาเป็นคนที่รักข้าอย่างที่สุดเช่นกัน ขอเพียงมีเขาอยู่ ข้าก็จะรู้สึกปลอดภัยเช่นนี้” (แปลโดยผู้วิจัย) [...被他这样抱在怀里。就是这个人啊...我知道他是我深深爱着，他也深深爱着我的人，只要有他在，我便是这般的安心。 (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 59)] เป็นการใช้การแฝงนัยผ่านความฝันและถ้อยคำรำพันในช่วงเวลาที่เสี่ยวเฟิงอยู่ในภาวะแห่งการหลงลืมเหตุการณ์ดังกล่าวยังเป็นการร่ำอารมณ์ของผู้อ่านให้รู้สึกเวทนาสงสารเสี่ยวเฟิง เนื่องจากผู้อ่านรับรู้ว่ายานผู้นั้นคือหลี่เจิงอิ่นซึ่งมิใช่วีรบุรุษผู้ปกป้องคุ้มครองเธอ ทว่าเขาเป็นยมทูตผู้นำพาความตายมาสู่ครอบครัวและชาติพันธุ์ของเธอ

หากเราพิจารณาความหมายของความฝันในเชิงจิตวิทยา ชายในฝันผู้พิทักษ์เธอเป็นภาพในจินตนาการที่เกิดจากกลไกทางจิตซึ่ง ป่งบอกถึงความต้องการของเสี่ยวเฟิงอันสอดคล้องกับที่ซิกมันด์ ฟรอยด์ เสนอว่าความฝันเป็นการเติมเต็มความปรารถนาสิ่งที่เราขาด (International Dictionary of Psychoanalysis. 2019) ในชีวิตจริงสิ่งใดก็ตามที่เราปรารถนา แต่ไม่อาจได้รับการตอบสนอง นั้นจึงไปแสดงออกในรูปแบบของความฝัน เช่นเดียวกับที่เสี่ยวเฟิงเองก็คาดหวังว่าชายคนรักจะปกป้องเธอและชาติพันธุ์ของเธอ แต่แท้ที่จริง เขากลับเป็นคนหน้าเนื้อใจเสือที่มีเจตนาในการยึดครองชื่อวี แม้ว่าเขาจะต้องทำร้ายจิตใจและทำลายชาติพันธุ์ของเสี่ยวเฟิงก็ตาม แต่ในขณะเดียวกัน ความฝันนี้ก็มิใช่เป็นเพียงสิ่งที่เธอโหยหาเท่านั้น ทั้งยังอิงกับเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นจริง หลี่เจิงอิ่นกระโดดตามลงไปคว่ำตัวเธอไว้ และเขาเองก็รักเธอเช่นเดียวกับที่เธอ

หลงรักเขา แม้ว่าเสี่ยวเฟิงยังจดจำเรื่องราวครั้งนั้นไม่ได้ แต่เหตุการณ์ที่เขากระโดดตามเธอลงมาเป็นภาพแห่งความประทับใจที่ยังคงติดตรึงอยู่ในห้วงความทรงจำของเธอ ในระหว่างที่เธออยู่ในภาวะแห่งการหลงลืม เศษเสี้ยวแห่งความทรงจำที่มีต่อเหตุการณ์กระโดดหน้าผาจึงปรากฏในรูปแบบของความฝัน

ทั้งนี้ ระหว่างที่เสี่ยวเฟิงมีอาการความจำเสื่อม เสี่ยวเฟิงผู้อยู่ในฐานะพระชายาของหลี่เจิงอิ่นก็หลงรักเขาอีกครั้ง เธอรำพันว่า “...ข้าเฝ้าปรารถนาให้เขาชอบข้า” (แปลโดยผู้วิจัย) [...我盼着他喜欢我。 (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 101)] และเมื่อเกิดเหตุการณ์คนร้ายจับฮองเต้เป็นตัวประกัน เธอจึงอาสาที่จะเป็นตัวประกันแทนฮองเต้และหลี่เจิงอิ่น เธอรักเขามากจนพร้อมที่จะสละชีวิตแทน ขณะที่หลี่เจิงอิ่นประกาศไว้ว่า “หากเจ้ากล้าทำร้ายภรรยาข้าบาดเจ็บแม้ปลายเล็บ ข้าหลี่เจิงอิ่นก็ต้องทรมานทั้งชีวิต ก็จะต้องสับเนื้อหนังเจ้าทุกตารางนิ้ว ให้เจ้าตายเป็นหมื่นชิ้น” (แปลโดยผู้วิจัย) [“你若是敢伤我妻子半分，我李承鄞穷尽此生，也必碎裂你每一寸皮肉，让你菹醢而死！” (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 157)] คำประกาศดังกล่าวทำให้เธอรู้สึกอึดอัดใจที่รับรู้ว่าเขาเองก็รักเธอเช่นเดียวกัน “...ข้าชอบเขามาก เขาเองก็ชอบข้ามากเช่นกัน...” (แปลโดยผู้วิจัย) [...我很喜欢他，他也很喜欢我... (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 163)] ความรักของเธอที่ได้รับการตอบสนองนั้น นั้นเพียงพอที่จะทำให้เสี่ยวเฟิงไม่รู้สึกกลัวเมื่อถูกคนร้ายจับตัวเธอไป เพราะเธอมั่นใจว่าเธอต้องมาช่วยเธอ การนำเสนอเช่นนี้เพื่อตอกย้ำให้เห็นว่าเสี่ยวเฟิงรักและเชื่อใจหลี่เจิงอิ่น อย่างเปี่ยมล้น อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ไม่ได้เป็นไปตามที่เธอคาดหวังและยังทำให้เธอต้องเผชิญกับความผิดหวังจากการกระทำของเขาด้วย

ในวันรุ่งขึ้นคนร้ายพาเธอมายังประตูเจิ้งเทียนเหมิน (承天门) [ประตูทางใต้ของพระราชวังไว้สำหรับจัดงานพิธีเฉลิมฉลองเทศกาลสำคัญและช่องใต้เสด็จออกให้ทูตต่างแผ่นดิน ชาติพันธุ์ต่าง ๆ เข้าเฝ้า (Zhongguo Lishi Da Cidain Bianzuan Weiyuanhui, 2000: 2020)] เสี่ยวเฟิงเห็นเขายืนเคียงข้างพระสนมนางหนึ่ง เธอรำพึงว่า “...เพียงแค่วันเดียว เขาก็นอนอยู่ตรงนี้ นำพาสตรีอื่นยืนอยู่ตรงนี้ ชมความรื่นเริงของเทศกาลหยวนเซียวราวกับไม่มีเรื่องอะไร รับคำถวายพระพรจากราชกร ส่วนข้าน่าจะเป็นตายร้ายดีก็ไม่ว่าจริงได้ ข้าน่าจะไม่ว่างไปอยู่ที่ใด ข้าเป็นภรรยาเขาแท้ๆ ” (แปลโดยผู้วิจัย) [...仅仅只是一天，他就站在这里，带着别的女人站在这里，若无其事地欣赏着上元的繁华，接受着万民的朝贺。而我应该是生死未卜，而我应该是下落不明，而我原本是他的妻。 (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 181)] ในวันเทศกาลหยวนเซียว (上元) หรือเรียกอีกชื่อว่านเทศกาลบัวลอยหรือวันเทศกาลโคมไฟ เป็นโอกาสอันดีที่หนุ่มสาวออกเที่ยวชมงานด้วยความสุขสนุกสนาน แต่กลับกลายเป็นวันที่เสี่ยว-เฟิงเผชิญกับความทุกข์ตรม ภาพดังกล่าวกลืนกินความรักและความหวังของเสี่ยวเฟิง เธอรู้สึกเจ็บปวดรวดร้าวราวกับถูกมีดที่แหลมคมกรีดลึกอยู่กลางหัวใจ เธอทำลายความไวใจและละเมิดเกียรติยศศักดิ์ศรีของเธอ ยอมส่งผลให้เสี่ยวเฟิงรู้สึกเศร้าเสียใจและสิ้นหวังอย่างมาก กระทั่งเธอไม่ต้องการพบเขาอีก

เหตุการณ์เกี่ยวกับความรักและการถูกทรยศครั้งนี้เกิดขึ้นเพื่อเน้นย้ำว่าความรักของเสี่ยวเฟิงที่มีต่อหลี่เจิงอั้นมิอาจลงเอยด้วยความสมหวัง เนื่องจากเธอไม่สามารถปฏิเสธหน้าที่และพันธะที่มีต่อชาติพันธุ์ทุเจวี่ ดังนั้นเหตุการณ์นองเลือดครั้งนั้นจึงไม่อาจถูกฝังกลบได้ตลอดกาล เมื่อเหล่าราชวงศ์ครึกครื้นกันมาเพื่อช่วยเธอจากคนร้าย นำไปสู่การปะทะกัน เบื้องหน้าเธอที่มี

แต่การต่อสู้ฟาดฟันและกลืนกลืนเลือด ท่ามกลางความสับสน ศีรษะของเธอกระแทกเข้ากับอะไรบางอย่างจนเธอหมดสติ การที่เสี่ยวเฟิง “...จมดิ่งสู่ความมืดมิดแว้งแว้งอีกครั้ง” [...重新陷入无边无际的黑暗。 (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 193)] นั่นก็ทำให้เรื่องราวในอดีตที่เก็บซ่อนไว้ถูกเปิดเผยขึ้น

สืบเนื่องจากความรู้สึกเจ็บปวดจากการถูกชายคนรักทรยศหักหลัง ภาพการต่อสู้ที่ซุ่มโขกไปด้วยเลือดและการประสูติเหตุที่ศีรษะเหตุการณ์ต่างๆ กลายเป็นปัจจัยที่ช่วยกระตุ้นเตือนความทรงจำของเสี่ยวเฟิง “...ข้าจำได้แล้ว ข้าจำได้หมดแล้ว! [...] ข้าไม่มีวันลืม ข้าไม่มีวันลืมว่าเขาเป็นคนฆ่าท่านดาตตาย ข้าไม่มีวันลืมว่าเขาทำให้ข้าบ้านแตกสาแหรกขาด ข้าไม่มีวันลืมข้ากลับไปซีเหลียงไม่ได้อีกแล้ว” (แปลโดยผู้วิจัย) [...，可是我记起来了。我已经记起来了！...]，可是我永远也不会忘记，我不会忘记是他杀死了阿翁，我不会忘记是他让我家破人亡，我不会忘记，我再也回不去西凉。 (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 259)] เหตุการณ์นองเลือดครั้งนี้กลับช่วยรื้อฟื้นเหตุการณ์นองเลือดในชีวิที่กลายเป็นบาดแผลฝังใจซึ่งถูกผลักเข้าไปอยู่ในระดับจิตไร้สำนึก จนทำให้ความทรงจำดังกล่าวหาใช่ไประยะเวลาหนึ่ง สอดคล้องกับคำอธิบายทางจิตวิทยาว่าด้วยประเด็น “การเก็บกด” (repression) อันเป็นกลไกทางจิตที่ต้องการตัดขาดความทรงจำ ความคิด และความรู้สึกที่สิ้นหวังหดหู่ทิ้งไปจากจิตสำนึก (The Editors of Encyclopaedia Britannica, 2022) ซึ่งเกิดขึ้นอย่างไม่ได้ตั้งใจ อย่างไรก็ตามความทรงจำดังกล่าวมิได้หายไปอย่างถาวร มันรอวันที่จะหวนกลับมาหลอกหลอนเจ้าของความทรงจำอีกครั้ง ด้วยเหตุนี้ เสี่ยวเฟิงจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือตัดขาดจากความทรงจำที่เจ็บปวดจากการสูญเสียชาติพันธุ์ได้อีกต่อไป

3. ความตายเชิงกายภาพเพื่อแสดง การ ขัดขืน

เมื่อเสี่ยวเฟิงจดจำเรื่องราวครั้งนั้นได้ แต่
กระนั้นเธอก็ยังปรารถนาให้หลี่เจิงอื่นไม่สามารถ
จำความมืดมนดังกล่าวได้ “...โชคดี มีเพียงข้าที่
จำได้ เขานั้นจำไม่ได้” (แปลโดยผู้วิจัย) [...幸好。

只有我想起来，他并没有想起来。(Fei Wo Si
Cun, 2017, p. 285)] การที่เสี่ยวเฟิงวาดหวังให้
หลี่เจิงอื่นไม่สามารถจดจำเรื่องราวความรัก
ระหว่างเขากับเธอในชีวิได้ เนื่องจากเธอ
ปรารถนาให้เขาไม่ต้องรู้สึกเจ็บปวดหรือทุกข์
โศกเช่นเดียวกับที่เธอกำลังเป็นอยู่ ยิ่งตอกย้ำว่า
เสี่ยวเฟิงยังคงรักเขา “...เมื่อก่อนข้าชอบกู่เสี่ยวอยู่
แต่หลังข้าลืมทุกอย่างแล้ว ข้าก็ยังชอบหลี่เจิงอื่น
อีกครั้ง แม้เขาหลอกข้าครั้งแล้วครั้งเล่า แต่ข้าก็
ยังคงรักเขา” (แปลโดยผู้วิจัย) [...从前我喜欢顾小
五，我忘了一切之后，我又喜欢李承鄞。哪怕他
一次又一次地骗我，我竟然还是爱着他。(Fei Wo
Si Cun, 2017, p. 264)] แม้ว่าเธอไม่สามารถ
ตัดขาดสายใยระหว่างเธอกับเขาได้ ทว่าเธอก็
ไม่อาจให้อภัยหรือคืนดีกับเขาได้ ด้วยเหตุนี้ เธอ
จึงเลือกที่จะถอยห่างจากเขา เพื่อมิให้เธอต้องรู้สึก
เจ็บปวดอีกครั้ง นั้นเปรียบได้กับการสร้างกำแพง
แห่งอารมณ์ไว้ปกป้องตัวเธอเอง เพราะเธอมีพันธะ
ต่อชาติพันธุ์ซึ่งกลายเป็นพันธนาการที่ผูกมัดเธอ
ไว้ ยังผลให้เธอไม่สามารถมีชีวิตตามที่ใจปรารถนา
หรือรักคนที่ไม่สมควรรักได้

นอกจากการออกห่างหลี่เจิงอื่นแล้ว
เสี่ยวเฟิงเลือกที่จะเจ็บหรือไม่ชี้แจงต้นสายปลาย
เหตุของความขัดแย้งระหว่างเธอกับเขา “จะให้ข้า
เอ่ยอย่างไร เอ่ยถึงเรื่องในอดีตที่แสนเลวร้ายนั้น
หรือ...” (แปลโดยผู้วิจัย) [叫我如何说起，说起那样
不堪的过去？... (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 260)
] เป็นการแสดงออกถึงการต่อต้านเขาผ่านการใช้
ความเจ็บ อันเป็นผลมาจากความไวใจและการ

เคารพให้เกียรติกันซึ่งเป็นเสาหลักที่ค้ำจุนความ
สัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาแน่นไม่เคยเกิดขึ้นจริง
ยังผลให้เธอไม่สามารถสื่อสารกับคนหลอกลวง
อย่างเขาได้อีกต่อไป

อย่างไรก็ตาม ทั้งที่เสี่ยวเฟิงตกเป็นเหยื่อ
ของหลี่เจิงอื่น แต่เธอพยายามทำความเข้าใจเขา
ถึงที่มาของการเป็นคนแสวงหาอำนาจ เสี่ยวเฟิง
เห็นว่าเขาถูกเลี้ยงดูมาแบบผิดๆ ตัวละครพ่อ
ขับกล่อมให้เขาฝึกฝ้ออำนาจ “...เสด็จพ่อของข้า
ใช้บัลลังก์ฮ้องเต้ล่อลวงเขา...” (แปลโดยผู้วิจัย)
[...他的父皇用皇位诱惑着他，... (Fei Wo Si Cun,
2017, p. 318)] หลี่เจิงอื่นเช่นฆ่ากลุ่มชาติพันธุ์อื่น
เพื่ออำนาจและความเป็นใหญ่ ทำให้เขาไม่รู้สึกผิด
ต่อการทำลายชีวิตของผู้อื่น ด้วยเหตุนี้ หลี่เจิงอื่น
จึงขาดการเคารพต่อเพื่อนมนุษย์ ขณะเดียวกัน
เขาเองก็ไม่มีความเป็นมนุษย์ เนื่องจากในชั่วชีวิต
ของเขาวนเวียนอยู่กับการแสวงหาอำนาจโดยไม่
คำนึงถึงวิธีการ ดังนั้นสรรพชีวิตต่างๆ จึงเป็น
เพียงหมากในเกมแย่งชิงอำนาจของเขาเท่านั้น

เสี่ยวเฟิงนอกจากเป็นประจักษ์พยานฆ่า
ล้างชาติพันธุ์แล้ว เธอยังต้องรับรู้ความรุนแรงที่
หลี่เจิงอื่นก่อเหตุไว้กับคนในสังคมเดียวกัน หลัง
จากศึกในชีวิจบลง เขาเริ่มดำเนินแผนการโค่นล้ม
ศัตรูทางการเมือง คือฮองเฮาและขุนนางที่เคยร่วม
กันลอบสังหารมารดาของเขา เพื่อแย่งชิงอำนาจ
ในราชสำนัก แผนการของเขาสำเร็จจุลวง และ
เขาสร้างความชอบธรรมให้กับตนเองในการกำจัด
เสี้ยนหนามทางการเมืองในนามของการแก้แค้น
เพื่อแสดงความกตัญญูให้กับมารดาของเขา [กรอบ
ความคิดที่มีต่อการแก้แค้นให้กับบุพการีเพื่อแสดง
ความกตัญญู พบได้จากคำอธิบายในคัมภีร์หลี่จื๊อ
บทถ่านกงฉบบบน ลำดับที่ 53 มีตอนหนึ่งที่จื่อ
เซี่ยถามขงจื๊อว่า “กับผู้ที่มีความแค้นสังหารบิดา
มารดาควรปฏิบัติต่อเช่นไร” ขงจื๊อ กล่าวว่า “นอน
บนสื่อ หนุนโสรเป็นหมอน ไม่รับราชการ คิดแต่

ล้างแค้น สาบานไม่อยู่ร่วมโลกกับศัตรู อวูชไม่
ห่างกาย ไม่ว่าพบเจอที่ใด ชักอาวุธต่อสู้ด้วยชีวิต”
(แปลโดยผู้วิจัย) (子夏問於孔子曰：「居父母之
仇如之何？」夫子曰：「寢苦枕干，不仕，弗與
共天下也；遇諸市朝，不反兵而鬥。」) สืบค้นจาก
Liji: Tangongshang - Zhongguo Zhexueshu
Dianzihua Jihua)

จากเหตุการณ์ข้างต้นเผยให้เห็นตัวตน
ของเขาอีกด้านหนึ่ง แท้ที่จริงแล้วหลี่เจิ้งอิ่นเอง
ก็ตกเป็นเหยื่อของการแย่งชิงอำนาจ ทว่าเขา
แปรผันตัวเองให้กลายเป็นผู้ก่อเหตุรุนแรงเมื่อเขา
มีอำนาจ ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นผลมาจากการที่
มารดาและเขาเคยถูกระงับเมื่อครั้งที่ไร้อำนาจ
เป็นการขัดขวางการถูกกดขี่ในเชิงจิตวิทยาและ
ใช้ความรุนแรงเป็นทางออกของปัญหาและเพื่อ
ปกป้องตัวเขาเอง

นอกจากนี้ หลี่เจิ้งอิ่นยังยึดคติ ‘พอ
ข้ามแม่น้ำได้ก็รื้อสะพานทิ้ง’ (过河拆桥) หรือใน
สำนวนไทยที่กล่าวว่า ‘เสร็จนาฆ่าโคถึก เสร็จศึก
ฆ่าขุนพล’ ด้วยการกำจัดกู่เจี้ยน (顾剑) ญาติผู้พี่
ซึ่งช่วยเหลือเขาในการรบที่ซือวี เมื่อพิจารณา
คำว่า เจี้ยน แปลว่า กระบี่ นั้นอาจตีความในเชิง
อุปลักษณ์ว่าหากหลี่เจิ้งอิ่นปล่อยกู่เจี้ยนให้มีชีวิต
อยู่ต่อไป กู่เจี้ยนอาจจะกลายเป็นหอกข้างแคร่ที่
ย้อนกลับมาทำร้ายเขา เพราะกู่เจี้ยนกุมความลับ
ของเขาทุกอย่าง เขาจึงวางแผนจัดฉากให้กู่เจี้ยน
ถูกเข้าใจว่าเป็นนักฆ่า นั้นส่งผลให้เขาถูกเหล่า
ราชวงศ์ชิงยิงธนูไล่จน “...บนหลังของเขาไม่รู้
มีธนูปักอยู่ที่สีกี่ร้อยดอก แน่นขนัดราวกับเม่น
ถึงกับไม่มีผิวหนังสมบูรณ์แม้แต่ตารางนิ้ว” (แปล
โดยผู้วิจัย) [...，他背上不知插了几十百支
箭，密密麻麻得像刺猬一般，竟无一寸完好的肌
肤。] (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 292)] ความตาย
อันน่าเวทนาของกู่เจี้ยนเป็นเรื่องที่อยู่ดีธรรม แต่
กู่เจี้ยนเองก็เคยช่วยเหลือหลี่เจิ้งอิ่นในการฆ่าล้าง

ชาติพันธุ์ทุเจวี่ นับว่าเขาเองก็เป็นผู้ร่วมก่อเหตุ
รุนแรงทางชาติพันธุ์ด้วย เขาจึงไม่อาจมีชีวิตที่
ลงเอยด้วยความสงบสุขได้ เป็นบทลงโทษเชิง
วรรณศิลป์ที่ผู้ประพันธ์ไม่ลืมที่จะมอบให้กับกู่เจี้ยน
ผู้ต้องชดใช้ความผิดที่ซือวีด้วยชีวิตของเขาเอง

การที่หลี่เจิ้งอิ่นสถาปนาอำนาจของเขา
ด้วยการก่อเหตุรุนแรง ทั้งกับคนต่างชาติพันธุ์
และคนในสังคมเดียวกัน รวมทั้งคนร่วมสายเลือด
ส่งผลให้เสียวเฟิงเห็นหลี่เจิ้งอิ่นเป็น “...คนแปลก
หน้าที่น่ากลัว...” (แปลโดยผู้วิจัย) [... 一个可怕
的陌生人，... (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 304)]
เขาไม่ใช่ชายคนรักที่เธอเคยมอบหัวใจให้ ณ ซือวี
แต่เขาเป็นชายรูปงามซึ่งซ่อนความเป็นปีศาจร้าย
ผู้กระหายอำนาจและดำรงชีวิตท่ามกลางกองเลือด
แตกต่างจากเขา เสียวเฟิงปรารถนาชีวิตที่สงบสุข
และปราศจากการเข่นฆ่า ด้วยเหตุนี้ เธอจึงเห็นว่า
“หลี่เจิ้งอิ่นและตำหนักบุรพาเป็นโชครวนที่หนักอึ้ง
ที่สุดบนโลกนี้ ข้าทนแบกรับต่อไปไม่ไหวอีกแล้ว”
(แปลโดยผู้วิจัย) [李承鄞和东 宫，是世界上最沉
重的枷锁，我已经背负不起。] (Fei Wo Si Cun,
2017, p. 301)] การที่เสียวเฟิงใช้คำว่าโชครวนให้
เป็นความเปรียบเชิงอุปลักษณ์แทนหลี่เจิ้งอิ่นและ
สถานภาพทางสังคมของเขา ยิ่งตอกย้ำว่าการอยู่
ร่วมกับเขาต่อไป เท่ากับว่าเธอปล่อยให้ชีวิตของ
เธอต้องถูกจองจำอยู่กับการแย่งชิงอำนาจ การ
เข่นฆ่า และความตาย ทางออกที่ดีที่สุด คือ การ
หลบหนีจากเขา

แผนการหลบหนีของเสียวเฟิงจบลงด้วย
ความล้มเหลว หลี่เจิ้งอิ่นไม่ยอมปล่อยให้เธอจาก
ไป และสามารถจับกุมเธอกลับมาได้ อย่างไรก็ตาม
หลี่เจิ้งอิ่นไม่รู้ว่าการกระทำของเขาจะนำไปสู่การ
บีบคั้นให้เสียวเฟิงหนีอีกครั้ง แต่ครั้งนี้เป็นการ
พลัดพรากจากลาตลอดไป เนื่องจากความตาย
และความรุนแรงครั้งแล้วครั้งเล่าที่เถาโถมเข้ามา
รวมทั้งการถูกผู้ก่อเหตุฆ่าล้างชาติพันธุ์ ดังเช่น

หลี่เจิงอินที่โอบรัดเธอจนสิ้นหวัง “...ข้าเพียงรู้สึก
ว่าไร้เรี่ยวแรงกำลัง ไม่อาจดิ้นรนอีกต่อไปแล้ว...”
(แปลโดยผู้วิจัย) [...我只觉得筋疲力尽，再不能挣扎... (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 301)] การนำ
เสนอเช่นนี้ชวนให้พิจารณาว่าเสี่ยวเฟิงมีภาวะซึม
เศร้า เนื่องจากผู้ที่ภาวะซึมเศร้านี้มักจะมี ความ
คิดเปลี่ยนไป มองชีวิตที่ผ่านมาในอดีตก็เห็นแต่
ความผิดพลาด ความล้มเหลวของตนเอง ไม่เห็น
ทางออก รู้สึกท้อแท้หมดหวังกับชีวิต (มาโนช
หล่อตระกูล, 2015) คำอธิบายดังกล่าวสอดคล้อง
กับถ้อยคำรำพันข้างต้นของเสี่ยวเฟิง

เสี่ยวเฟิงประสบกับความผิดหวังจากการ
ถูกชายคนรักทรยศหักหลัง การประสบเหตุฆ่าล้าง
ชาติพันธุ์ และการเผชิญกับความรุนแรงในราช
สำนักงหยวน ภาวะดังกล่าวทำให้เสี่ยวเฟิงเผชิญ
กับความเจ็บปวดซึ่งไม่อาจมองเห็นด้วยสายตา
เพราะมิใช่บาดแผลภายนอกที่ปรากฏร่องรอย
หากกัดกร่อนลึกในจิตใจจนเกินกว่าที่จะเยียวยา
รักษาแผลได้ ขณะเดียวกัน หลี่เจิงอินในฐานะ
ผู้สร้างบาดแผลให้กับเธอก็ไม่มีวันที่จะเข้าใจ
หรือมองเห็นบาดแผลของเธอ มีหน้าซ้ำเขาเอง
กลับทำให้บาดแผลของเธอลุกลามรุนแรงมากขึ้น
นั่นจึงส่งผลให้เธอรู้สึกสิ้นหวังและหดหู่กับชีวิตกระ
ทั่งเสี่ยวเฟิงไม่ปรารถนาที่จะมีชีวิตอีกต่อไปและ
เลือกที่จะทำอัตวินิบาตกรรม

การทำอัตวินิบาตกรรมของเสี่ยวเฟิง
นอกจากพิจารณาในแง่มุมมองของภาวะซึมเศร้าแล้ว
อีกทั้งยังสามารถตีความในแง่มุมมองของชาติพันธุ์
ด้วย เนื่องจากหลี่เจิงอินคือปีศาจที่ฆ่าล้าง
ชาติพันธุ์ของเธอ การมองเห็นเขาเท่ากับเธอต้อง
ถูกหลอกหลอนซ้ำแล้วซ้ำเล่าจากเหตุการณ์นอง
เลือดครั้งนั้น เมื่อหลี่เจิงอินไม่ยอมปล่อยให้เธอ
จากลาทั้งที่ยังมีชีวิต เสี่ยวเฟิงจึงก่อเหตุรุนแรงต่อ
ตัวเธอเองในการหลบหนีจากเขาด้วยการกระโดด
กำแพงลงมา “ข้าหันหลัง ทะยานสู่ท้องฟ้าราวกับ

นกน้อยตัวหนึ่ง” (แปลโดยผู้วิจัย) [我回转身，
就像一只鸟儿扑向天空， (Fei Wo Si Cun,
2017, p. 325)] การที่เธอเปรียบเทียบการทำ
อัตวินิบาตกรรมผ่านการกระโดดจากที่สูงให้เป็น
นกน้อยที่บินขึ้นสู่ท้องฟ้า เป็นการแสดงให้เห็นว่า
ความตายเป็นหนทางเดียวที่จะช่วยให้เธอมีอิสระ
จากการถูกเขากำกับควบคุมชีวิตของเธอ

ยิ่งไปกว่านี้ เสี่ยวเฟิงสร้างความทรงจำ
สุดท้ายให้กับหลี่เจิงอินด้วยการเอ่ยว่า ‘ไม่ว่า
ชาติใด ข้าจะลืมเจ้าตลอดไป’ (แปลโดยผู้วิจัย) [生
生世世，我都会永远忘记你！ (Fei Wo Si Cun,
2017, p. 327)] การเปล่งเสียงครั้งสุดท้ายของ
เสี่ยวเฟิงเพื่อแสดงเจตจำนงของเธอในการยึดโยง
กับชาติพันธุ์ของเธอและละทิ้งความรักส่วนบุคคล
ขณะเดียวกัน ในตัวบทมีการนำเสนอความรุนแรง
ที่เสี่ยวเฟิงทำร้ายตนเองซ้ำอีกครั้ง หลังจากที่เรา
ของเธอตกถึงพื้น เธอยังไม่เสียชีวิตในทันที จาก
นั้นเธอจึงยกดาบขึ้นมาแทงที่หน้าอกของเธอ “...
ข้าแทงมันลึกลงตรงหน้าอกตนเอง แต่กลับไม่
เจ็บปวดแม้แต่น้อย [...] ข้าเผยรอยยิ้มบาง กลืน
กินลมหายใจสุดท้ายลงไป” (แปลโดยผู้วิจัย) [...我
将它深深插进自己的胸口，却一点儿也不痛。 [...] 我
带着些微笑意，咽下最后一口气。 (Fei Wo Si
Cun, 2017, p. 329)] การที่เธอทำเช่นนี้เพื่อไม่
ให้ผู้ใดสามารถช่วยชีวิตเธอได้ทันเวลาที่ เมื่อเรา
พิจารณามิติของความขัดแย้งทางชาติพันธุ์ การที่
เธอทำอัตวินิบาตกรรมเพื่อแสดงให้เห็นเจตจำนง
หรือการตัดสินใจสละชีวิตเพื่อประท้วงผู้มีอำนาจ
อย่างหลี่เจิงอินและกองทัพแห่งงหยวนที่ทำลาย
มาตุภูมิของเธอ ครั้งหนึ่งเสี่ยวเฟิงเคยใช้ ‘สายธาร
ลืมเลือน’ ในการฝังกลบความรักความแค้นใน
ชื่อไว้อย่างไรก็ตาม สถานภาพและพันธะทางสังคม
ที่มีต่อมาตุภูมิเป็นพันธนาการที่เธอไม่อาจตัดขาด
หรือละทิ้งได้ เพราะคนเราไม่อาจเป็นอิสระจาก
ชาติกำเนิดได้

เนื่องจากในตัวแทนนำเสนอมุมมองของ ความรักระหว่างเสี่ยวเฟิงกับหลี่เจิงอิ่นแตกต่างกัน ขณะที่หลี่เจิงอิ่นเลือกอำนาจและแผ่นดินมากกว่าความรัก ส่วนเสี่ยวเฟิงรักหลี่เจิงอิ่น แม้ว่าเขาจะเป็นคนที่ทำลายครอบครัวและ ชาติพันธุ์ของเธอ เมื่อเธออยู่ในภาวะความจำเสื่อม เธอก็ยังรักเขา และเมื่อความจำของเธอได้กลับมา เธอก็ยังรักเขา เธอจึงไม่อาจทำร้ายชายคนรักได้ ขณะเดียวกัน หากเธอใช้ความรุนแรงตอบโต้เช่นเดียวกับ การกระทำของหลี่เจิงอิ่น นั้นจะทำให้เธอไม่มีความแตกต่างจากคนเช่นเขาซึ่งปราศจากความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ และพร้อมที่จะทำร้ายผู้อื่นเพื่ออำนาจ ด้วยเหตุนี้ เสี่ยวเฟิงจึงเลือกที่จะ สละชีวิตของเธอเองเพื่อประท้วงผู้มีอำนาจ เป็นทางเลือกที่จะแสดงให้เห็นการอุทิศตนเอง โดยมีได้ทำร้ายผู้อื่นอันเป็นเรื่องชอบธรรมในสายตาของเธอ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า การกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อแสดงการขัดขืน (Herman, 2015, p. 85) ของเธอที่มีต่อการใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรมของหลี่เจิงอิ่น ในฐานะที่เธอเป็นส่วนหนึ่งของชาติพันธุ์ที่ถูกทำลาย เธอจึงไม่อาจจะอยู่ร่วมกับเขาได้ มิเช่นนั้นจะเป็นการโอ้อวดความสุขผ่านการเหยียบย่ำหรือเพิกเฉยต่อซากศพและกองเลือดของญาติพี่น้องและเพื่อนร่วมชาติพันธุ์

ภาพเหตุการณ์ที่เสี่ยวเฟิงกระโดดกำแพง ช่วยกระตุ้นเตือนความทรงจำของหลี่เจิงอิ่นเกี่ยวกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นบนหน้าผาเหนือ‘สายธารลึมเลื่อน’ หลังจากหลี่เจิงอิ่นมีชีวิตรอดจากสายน้ำแห่งนี้ เขาก็ไม่สามารถจดจำความรักที่มีต่อเสี่ยวเฟิงได้ ทว่าเขายังคงตกหลุมรักเสี่ยวเฟิงอีกครั้ง และเมื่อเธอกระโดดลงจากกำแพง “...หลี่เจิงอิ่นร้อนใจ ถลาเข้ามาพร้อมกับกระซอกสายคาดเอวสะบัดรัดเข้าไว้ [...] ขัดตีสายคาดเอวของเขาขาด... (แปลโดยผู้วิจัย) [...] 李承鄞情急之下，抢上来抽出腰带便扬手卷住我。[...] 我割裂了他的腰

帶，... (Fei Wo Si Cun, 2017, pp. 325-326)] เมื่อเขาจดจำความรักครั้งนั้นได้ เขาเอ่ยด้วย “เสี่ยวเจิบปวดร้าวรานดังก้องอยู่ข้างหู ‘ข้าเอง... เสี่ยวเฟิง... ข้าคือกู่เสี่ยวอู่...’” (แปลโดยผู้วิจัย) [...] 他凄厉的声音回想在我耳边：“是我... 小枫... 我是顾小五... (Fei Wo Si Cun, 2017, p. 326)] ความทรงจำเกี่ยวกับความรักและความสูญเสียที่หวนกลับมาหลอกหลอนหลี่เจิงอิ่น ทำให้เขารู้สึกเจ็บปวดและต้องอยู่อย่างเดียวดายไปตลอดชีวิตที่เหลือ

เช่นเดียวกับเสี่ยวเฟิง หลี่เจิงอิ่นเองก็ต้องให้ความสำคัญกับชาติพันธุ์ของเขา เมื่อเขาพยายามที่จะกระโดดกำแพงตามเสี่ยวเฟิงอีกครั้ง “...คนมากมายกู่กันเข้ามา รังตัวเขาไว้อย่างแน่นหนา” (แปลโดยผู้วิจัย) [...] 更多人涌上去，死死拖住了他。(Fei Wo Si Cun, 2017, p. 326) เหล่าทหารของจงหยวนฉุดรั้งเพื่อไม่ให้เขามีชีวิตเพื่อความสุขส่วนตัว เพราะเขาเองก็มีพันธะและหน้าที่ต่อชนชาติของเขา ความเป็นปัจเจกบุคคลไม่ได้มีความสำคัญเท่าเทียมกับความเป็นชาติ แม้แต่ความปรารถนาที่จะจากโลกนี้ไปพร้อมกับนางผู้เป็นที่รัก เขายังไม่สามารถไขว่คว้าไว้ได้ เป็นการมอบบทลงโทษที่รุนแรงและเลวร้ายสำหรับหลี่เจิงอิ่น

หลี่เจิงอิ่นทั้งที่ดำเนินการสำเร็จดังคาดการณ์ แต่การสูญเสียความรักต่อเสี่ยวเฟิง ทำให้เขาต้องประสบกับความโดดเดี่ยว “...ในตำหนักบุรพານี ไม่มีญาติพี่น้องของเขาสักคน สุดท้ายเขาก็ต้องมีชีวิตอยู่บนโลกนี้อย่างโดดเดี่ยว ก้าวขึ้นสู่บัลลังก์ฮ่องเต้อย่างเดียวดาย ตลอดเส้นทางที่ผ่านมา เขาต้องทิ้งความรัก ความจริงใจ ความสงสาร และความเห็นใจทั้งหมดไปหมดสิ้น” (แปลโดยผู้วิจัย)[..., 在这东宫里，没有他的任何亲人，他终究是孤零零一个，活在这世上，孤独地朝着皇位走去，一路把所有的情感，所有的热忱，所有的怜悯

与珍惜，都统统舍去。(Fei Wo Si Cun, 2017, p. 312)] การนำเสนอเช่นนี้เพื่อตั้งคำถามกับการก่อสงครามฆ่าล้างชาติพันธุ์ หลี่เจิงอินประสบความสำเร็จในการยึดครองซือวี ทว่าเธอต้องเผชิญกับการสูญเสียความรักจากเสี่ยวเฟิงผู้ไม่ยอมจำนนให้กับอำนาจของเขา

นอกจากนี้ ความรุนแรงที่เขาเช่นฆ่าศัตรูทางการเมืองก็เป็นเรื่องที่ไม่อาจยอมรับได้ แม้ว่าเขาทำเพื่อแก้แค้นให้กับมารดาของเขา แต่นั่นไม่ใช่ข้ออ้างอันชอบธรรมในการใช้อำนาจเพื่อปกป้องผลประโยชน์ส่วนตน กล่าวได้ว่าความรุนแรงในการคร่าชีวิตคนต่างชาติพันธุ์หรือแม้แต่คนในชาติพันธุ์เดียวกันก็ตาม ล้วนแต่เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ด้วยเหตุที่หลี่เจิงอินดำรงชีวิตอยู่กับการหลอกลวงและการทำลาย ยังผลให้เขาก้าวสู่บัลลังก์อย่างโดดเดี่ยวและปราศจากผู้ที่เขารัก นับเป็นการลงโทษหลี่เจิงอินที่ยุติธรรมสำหรับเสี่ยวเฟิงและผู้บริสุทธิ์ที่ต้องสูญเสียชีวิตในเกมแย่งชิงอำนาจของเขา

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

ความรักระหว่างเสี่ยวเฟิงกับหลี่เจิงอินจบลงด้วยโศกนาฏกรรมเพราะความต้องการในการสถาปนาอำนาจและการขยายดินแดนของฝ่ายจงหยวน นำไปสู่การที่เสี่ยวเฟิงเลือกใช้ความตายเป็นทางออก ในที่นี้มีความตายในสองลักษณะ ลักษณะแรกคือ ความตายในเชิงอุปลักษณ์ ด้วยเหตุที่เสี่ยวเฟิงเชื่อตามตำนานของซือวีที่เล่าว่า ‘สายธารลี้มเลือน’ มีพลังวิเศษในการลบล้างความทุกข์โศก เธอจึงเลือกที่จะกระโดดลง ‘สายธารลี้มเลือน’ เพื่อลบเลือนความรักความแค้นที่เกิดขึ้นในซือวี อันจะทำให้เธอเกิดใหม่ หรือเป็นคนใหม่ที่ปราศจากความทรงจำนองเลือดดังกล่าว

สืบเนื่องจากอุบัติเหตุตกจากหน้าผาเหนือ ‘สายธารลี้มเลือน’ เสี่ยวเฟิงประสบภาวะ

ความจำเสื่อม สมองของเธอเผชิญกับการถูกกระแทกกระเทือนซึ่งทำให้การทำงานของสมองมีความผิดปกติไป ขณะเดียวกัน ความเจ็บปวดจากการถูกหลี่เจิงอินทรยศหักหลังและสภาวะการสูญเสียชาติพันธุ์ก่อให้เกิดเป็นบาดแผลฝังใจซึ่งถูกผลักดันเข้าไปอยู่ในระดับจิตไร้สำนึก จนทำให้ความทรงจำดังกล่าวหายไป หรือกล่าวได้ว่าการที่เสี่ยวเฟิงอยู่ในภาวะความจำเสื่อมนั้นเป็นผลมาจากการทำงานของกลไกทางสมองและทางจิตซึ่งทำหน้าที่ชูก้อนความเจ็บปวดในระดับร้ายแรงที่เสี่ยวเฟิงต้องการปฏิเสธการรับรู้โศกนาฏกรรมนองเลือดในซือวี

อย่างไรก็ตาม ภาวะดังกล่าวดำรงอยู่ชั่วคราว เมื่อมีปัจจัยบางอย่างไปกระตุ้นเตือนเหตุการณ์ที่เคยถูกหลงลืมนั้นจะฟื้นคืนกลับมา ด้วยเหตุนี้ ‘สายธารลี้มเลือน’ จึงไม่อาจลบเลือนความทรงจำเกี่ยวกับความสูญเสียในมิติของชาติพันธุ์ได้ตลอดกาล แม้ว่าหลี่เจิงอินจะเยียวยาความสูญเสียของเธอด้วยความรักและตำแหน่งพระชายา แต่เธอไม่อาจยอมรับได้ จึงนำไปสู่การใช้ความตายเชิงกายภาพให้เป็นทางออก ดังนั้น การที่เสี่ยวเฟิงทำอัตวินิบาตกรรมเพื่อแสดงถึงการขัดขืนหรือปฏิเสธอำนาจของเขา นั้นบ่งบอกว่าบุคคลไม่อาจเป็นอิสระจากชาติกำเนิด ความเป็นปัจเจกบุคคลและความรักระหว่างชายหญิงมีคุณค่าน้อยกว่าความภักดีต่อชาติพันธุ์ของตน

ข้อเสนอแนะ

เรื่องตงกงได้รับการดัดแปลงเป็นละครชุดและออกอากาศในค.ศ. 2019 จำนวน 52 ตอน ตอนละ 45 นาที และได้รับความนิยมจนติดอันดับเป็นหนึ่งในสิบของละครยอดนิยมในปีนั้น ทั้งการแสดงที่โดดเด่นของนักแสดงและเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย รวมทั้งฉาก ส่วนในไทยละครชุดเรื่องนี้ได้รับการแปลและออกอากาศในชื่อเรื่องว่า ตงกง ตำนานรักตำหนักบุรพา ผู้วิจัยเห็นว่าการ

ศึกษาและวิเคราะห์การดัดแปลงนวนิยายเรื่องนี้
สู่รูปแบบละครชุดผ่านการเพิ่มเสริมตัวละครและ
เหตุการณ์นอกเหนือจากที่ปรากฏในนวนิยายเป็น
ประเด็นที่ควรศึกษาต่อไป

เนื่องจากองค์ประกอบของนวนิยาย
และละครชุดมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกัน
ใน นวนิยายใช้วรรณศิลป์ในการดำเนินเรื่อง
อรรถสัจการการเสพนวนิยายมาจากผู้อ่านที่สร้าง
จินตนาการเกี่ยวกับตัวละครและฉากต่างๆ ผู้อ่าน

แต่ละคนย่อมมีจินตนาการแตกต่างกันไป ขณะที่
ในละครชุดผู้เขียนบท ผู้กำกับละคร และนักแสดง
ร่วมกันนำเสนอเรื่องราวให้ปรากฏบนหน้าจอ ส่วน
ผู้ชมเสพละครผ่านการมองและการฟัง ด้วยเหตุนี้
การตีความด้วยบทของที่มีผู้ผลิตละคร กอปรกับ
องค์ประกอบและลักษณะเฉพาะของละครชุด จึง
เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดัดแปลงนวนิยายเรื่องนี้
สู่ละครชุด

เอกสารอ้างอิง

- มานิช หล่อตระกูล. (2565). “โรคซึมเศร้าโดยละเอียด” คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล. www.rama.mahidol.ac.th/ramamental/generalknowledge/general/09042014-1017.
- Bai Huiyin. (2019). *Shuangxi Chunwan chou guichu Yu Shu Fengzhou Zong Nuexin—Yi “Dong Bai Jianzhong. (2011). Shuo “Mengpo”. Gudian Wenxue Zhishi, (3), 155-157.*
- Caruth, C. (2021). *Unclaimed experience: Trauma, narrative, and history*. ebookcentral.proquest.com/lib/upenn-ebooks/detail.action?docID=3318659
- Chinese text project. (2022). *Liji: Tangongshang - Zhongguo Zhexueshu Dianzihua Jihua*. (cext.org/liji/tan-gong-l)
- Fei Wo Si Cun. (2017). *Dong Gong*. Jiangshu Fenghuang Wenyi Chubanshe.
- Freyd, J.J. (2010). *Betrayal trauma: Traumatic amnesia as an adaptive response to childhood abuse*. doi.org/10.1207/s15327019eb0404_1
- Gong” Wei Li Tanxi Fei Wo Si Cun de aiqing xushi”. *Henan Muye Jingji Xueyuan Xuebao, (4), 48-52.*
- Herman, J. (2015). *Trauma and recovery: The aftermath of violence - From domestic abuse to political terror*. Basic Books.
- International Dictionary of Psychoanalysis. (2019). “Wish-fulfillment”. cited in Sigmund Freud,. (1900a). *The Interpretation of Dreams, 4, 1-338.*
- Northwestern Medicine. (2022a). *How the brain hides memories*. www.nm.org/healthbeat/medical-advances/how-the-brain-hides-traumatic-memories
- Northwestern Medicine. (2022b). *Memory loss*. medlineplus.gov/ency/article/003257.html
- The Editors of Encyclopaedia Britannica. (2022). *Repression*. www.britannica.com/topic/defense-mechanism
- Zhongguo Lishi Da Cidain Bianzuan Weiyuanhui. (2000). *Zhongguo Lishi Da Cidian*. Shanghai Cishu Chubanshe.